

POLITICKÉ IDEOLOGIE

WWW.BRUNER.CZ

HLEDÁNÍ PRINCIPŮ FUNGOVÁNÍ STÁTU

TRADIČNÍ IDEOLOGIE (19. STOLETÍ)

JAK MÁ FUNGOVAT MODERNÍ STÁT?

LIBERALISMUS

KONSERVATISMUS

SOCIALISMUS

EXTREMISTICKÉ IDEOLOGIE (PŘELOM 19. A 20. STOLETÍ)

PROČ JE TŘEBA ODSTRANIT MODERNÍ STÁT?

FAŠISMUS

NACISMUS

KOMUNISMUS

NOVÉ IDEOLOGIE (2. POLOVINA 20. STOLETÍ)

KDE JSOU DÍLČÍ CHYBY SOUČASNÉHO STÁTU?

FEMINISMUS

ENVIRONMENTALISMUS

LIBERALISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V 18. STOLETÍ

NÁVAZNOST NA OSVÍCENSTVÍ

II. ZÁKLADNÍ TEZE

ROZUM, SVOBODA A POKROK

HODNOTA JEDINCE A PŘIROZENÁ PRÁVA

SCHOPNOST JEDINCE ŘÍDIT VLASTNÍ ŽIVOT

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

MINIMÁLNÍ STÁT, „STÁT JAKO NOČNÍ HLÍDAČ“ (J. LOCKE)

DĚLBA MOCI (C. L. MONTESQUIEU)

OBČANSKÁ PRÁVA A SVOBODY

EKONOMIKA VOLNÉ SOUTĚŽE (A. SMITH)

LIBERALISMUS

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

LIBERALISMUS A LIBERÁLNÍ DEMOKRACIE

„ČÍM JE SPECIFICKÝ LIBERALISMUS, POKUD VŠECHNY DEMOKRATICKÉ SMĚRY AKCEPTUJÍ LIBERÁLNÍ DEMOKRACII JAKO ZÁKLAD?“

EKONOMICKÝ LIBERALISMUS – VOLNÝ TRH BEZ REGULACÍ A ZÁSAHŮ STÁTU

LEVICOVÝ LIBERALISMUS – VŠEOBECNÉ PROSAZENÍ LIDSKÝCH PRÁV A OCHRANA MENŠIN

EKONOMICKÝ LIBERALISMUS A SOCIÁLNÍ ODPOVĚDNOST

„BUDE SI CHUDÝ ČLOVĚK VÁŽIT SVOBODY?“

M. FRIEDMAN – BEZ EKONOMICKÉ VOLNOSTI NENÍ SVOBODY

R. DAHRENDORF – „LIBERALISMUS SE ZÁKLADNÍ VÝBAVOU“

BRITSKÝ KONZERVATISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ NA PŘELOMU 18. A 19. STOLETÍ
REAKCE NA LIBERALISMUS A REVOLUCI

II. ZÁKLADNÍ TEZE

SKEPSE K VELKÝM TEORIÍM
ODMÍTÁNÍ RADIKALISMU A SKOKOVÝCH ZMĚN
UPŘEDNOSTŇOVÁN POSTUPNÝ VÝVOJ
KRITIKA INDIVIDUALISMU
PŘIROZENÁ MAJETKOVÁ NEROVNOST
ODPOVĚDNOST Z VLASTNICTVÍ

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

TRVALÉ POZVOLNÉ REFORMY
ŘEŠENÍ JEDNOTLIVÝCH PROBLÉMŮ JAKO ODSTRAŇOVÁNÍ DŮVODŮ K REVOLUCÍM

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„LZE ŠIRŠÍM VRSTVÁM SVĚŘIT POLITICKOU MOC? JAK ŠIROKÁ MÁ BÝT DEMOKRATIZACE?“

KONTINENTÁLNÍ KONZERVATISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V PRŮBĚHU 19. STOLETÍ

REAKCE NA LIBERALIZACI A DEMOKRATIZACI

II. ZÁKLADNÍ TEZE

ODPOR VŮČI MODERNÍMU SVĚTU A IDEALIZACE MINULOSTI

SPJATOST S NACIONALISMEM

SNAHA O NÁVRAT KE „STARÝM ZLATÝM ČASŮM“

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

BLOKOVÁNÍ LIBERALIZAČNÍCH ZMĚN

MOŽNOST ZPOCHYBNĚNÍ LIBERÁLNÍ DEMOKRACIE

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„JE NAKONEC CÍLEM REVOLUČNÍ ZVRAT?“

NEOKONZERVATISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ 70. A 80. LETECH 20. STOLETÍ V USA
REAKCE NA SPOLEČENSKOU HODNOTOVOU KRIZI

II. ZÁKLADNÍ TEZE

ZÁKLADEM STABILITY SPOLEČNOSTI JE UDRŽENÍ ZÁKLADNÍCH SPOLEČNÝCH HODNOT
PROMĚNLIVÝ VÝČET ZÁKLADNÍCH HODNOT – RODINA, NÁROD, NÁBOŽENSTVÍ...
K ZÁKLADNÍM HODNOTÁM PATŘÍ I VOLNÝ TRH

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

KOMBINACE SOCIÁLNÍHO KONSERVATISMU A EKONOMICKÉHO LIBERALISMU

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„KDE LEŽÍ HRANICE MEZI LIBERÁLNÍMI A KONSERVATIVNÍMI TÉMATY?“

SOCIALISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V 19. STOLETÍ

OSVÍCENSKÝ UTOPISMUS DOKONALE ŘÍZENÉ SPOLEČNOSTI

SOCIÁLNÍ PROBLÉMY KAPITALISMU VOLNÉ SOUTĚŽE V 19. STOLETÍ

II. ZÁKLADNÍ TEZE

SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOST

ZÁSAHY DO FUNGOVÁNÍ SPOLEČNOSTI A EKONOMIKY JSOU RACIONÁLNÍ

NEDŮLEŽITOST NĚKTERÝCH TÉMAT A IDEJÍ – ODMÍTÁNÍ NACIONALISMU

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

ŠIROKÁ ŠKÁLA MOŽNOSTÍ A SMĚRŮ, VLIV VÝVOJE POLITICKÝCH TEORIÍ I REALITY SAMOTNÉ

„MÁ BÝT SPOLEČNOST POUZE USMĚRŇOVÁNA, NEBO DŮSLEDNĚ ŘÍZENÁ K URČENÉMU CÍLI?“

„JE DEMOKRACIE CÍLEM A PROSTŘEDKEM, NEBO JEDNOU Z PŘEKÁŽEK?“

„JE VÝVOJ V SSSR SLEPÁ ULÍČKA? NEBO JE AKCEPTOVATELNÝ? NEBO JE JEDINÝM SPRÁVNÝM VZOREM?“

DEMOKRATICKÝ SOCIALISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V 19. STOLETÍ

SNAHA O ZAPOJENÍ ŠIRŠÍCH VRSTEV DO PROCESU DEMOKRATIZACE

II. ZÁKLADNÍ TEZE

SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOST

DEMOKRATICKÁ PRÁVA I PRO NIŽŠÍ VRSTVY

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

DEMOKRATICKÁ PARLAMENTNÍ CESTA

ROZŠIŘOVÁNÍ VOLEBNÍHO PRÁVA

SOCIÁLNÍ REFORMY

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„ČÍM JE SPECIFICKÁ SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE, POKUD VŠECHNY DEMOKRATICKÉ SMĚRY AKCEPTUJÍ NĚJAKOU FORMU SOCIÁLNÍHO STÁTU?“

„KDO TVOŘÍ HLAVNÍ VOLIČSKOU SKUPINU, KDYŽ UBÝVÁ DĚLNÍKŮ?“

KOMUNISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

JAKO KOMPAKTNÍ PROUD SE FORMUJE PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE
PŘESVĚDČENÍ O SELHÁNÍ DEMOKRATICKE CESTY K SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOSTI

II. ZÁKLADNÍ TEZE

SOCIÁLNÍ ROVNOST
CENTRÁLNĚ ŘÍZENÁ EKONOMIKA BEZ TRŽNÍCH PRVKŮ
KLÍČOVÝ VLIV TZV. MARXISMU-LENINISMU

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

NÁSILNÁ REVOLUCE
ODSTRANĚNÍ DEMOKRACIE, MOCENSKÝ MONOPOL KOMUNISTICKÉ STRANY
ZESTÁTNĚNÍ EKONOMIKY
MEZINÁRODNÍ CHARAKTER Hnutí S CENTRALIZOVANOU STRUKTUROU

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„LZE REVIDOVAT PROSTŘEDKY A CÍLE, NENÍ-LI DOSAŽENO VÝSLEDKŮ?“
„TVOŘÍ JÁDRO IDEOLOGIE DODATEČNĚ PŘIPOJENÉ PRVKY, NAPŘÍKLAD NACIONALISMUS?“

FAŠISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V ITÁLII PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

ZKLAMÁNÍ Z VÝSLEDKU A DŮSLEDKŮ VÁLKY

NAVAZUJE NA RADIKÁLNÍ VERZI TZV. SOCIÁLNÍHO DARWINISMU

II. ZÁKLADNÍ TEZE

NÁROD JE VŠE, ODPOR K LIBERÁLNÍMU INDIVIDUALISMU I LEVICOVÉMU TŘÍDNÍMU DĚLENÍ

KULT NÁSILÍ A VÁLKY, PŘIROZENÝ BOJ MEZI NÁRODY

VŮDCOVSKÝ PRINCIP, ODPOR K DEMOKRACII

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

ODSTRANĚNÍ DEMOKRACIE A NASTOLENÍ VŮDCE

STAVOVSKÝ STÁT A KOLEKTIVNÍ PRACOVNÍ VZTAHY

ÚZEMNÍ EXPANZE JAKO PROJEV ŽIVOTASCHOPNOSTI NÁRODA

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„MOHOU SPOLUPRACOVAT FAŠISTICKÁ Hnutí RŮZNÝCH NÁRODŮ?“

„KDO MŮŽE NAHRADIT VŮDCE-ZAKLADATELE?“

NACISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V NĚMECKU PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

NAVAZUJE NA RASOVÝ ANTISEMITISMUS 2. POLOVINY 19. STOLETÍ

TEORIE FUNGOVÁNÍ STÁTU PŘEVZATA Z FAŠISMU

II. ZÁKLADNÍ TEZE

ZÁKLADEM JE RASOVÉ ROZDĚLENÍ, PŘÍSLUŠNOST K RASE JE DÁNA BIOLOGICKY, VROZENĚ

PŘÍSLUŠNOST K RASE URČUJE INDIVIDUÁLNÍ VLASTNOSTI

PODSTATOU DĚJIN JE BOJ MEZI RASAMI O PŘEŽITÍ A OVLÁDNUTÍ SVĚTA

POSLEDNÍMI SOUPEŘI JSOU GERMÁNI A ŽIDÉ, OSTATNÍ JSOU JEN BEZCENNÝMI MÍŠENCI

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

OBNOVENÍ NÁRODNÍ VELIKOSTI, SÍLY A JEDNOTY

ODSTRANĚNÍ DEMOKRACIE A NASTOLENÍ VŮDCE

OTEVŘENÝ RASOVÝ BOJ, LIKVIDACE ŽIDŮ

ÚZEMNÍ EXPANZE KVŮLI ZISKU NOVÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTORU

ANARCHISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V 19. STOLETÍ, NAVAZUJE NA ROUSSEAU A ROMANTISMUS
POCIT ROZPORU MEZI MODERNÍM STÁTEM A LIDSKOU PŘIROZENOSTÍ

II. ZÁKLADNÍ TEZE

UMĚLE ZAVÁDĚNÉ INSTITUCE A ZVYKLOSTI DEFORMUJÍ LIDSKOU PŘIROZENOST
PRAVÁ LIDSKÁ PŘIROZENOST JE DOBRÁ, ZLO JE DŮSLEDKEM DEFORMACÍ
ODSTRANĚNÍ UMĚLE ZAVEDENÝCH INSTITUCÍ A ZVYKLOSTÍ POVEDE K OSVOBOZENÍ ČLOVĚKA

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

ODSTRANĚNÍ STÁTU JAKO ZÁKLADNÍ OMEZUJÍCÍ INSTITUCE
ORGANIZACE LIDÍ NA ZÁKLADĚ DOBROVOLNOSTI
NEZÁVISLÁ INDIVIDUA BEZ JAKÉKOLIV SPOLEČENSKÉ STRUKTURY – ANARCHOINDIVIDUALISMUS
NEZÁVISLÉ SAMOSPRÁVNÉ KOMUNITY – ANARCHOSYNDIKALISMUS

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„JE MOŽNÉ VE JMÉNU OSVOBOZENÍ DOBRÉ LIDSKÉ PODSTATY POUŽÍT JAKÉKOLIV PROSTŘEDKY?“
„KTERÉ INSTITUCE A ZVYKLOSTI JSOU UMĚLÉ A NADBYTEČNÉ?“

FEMINISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

HNUTÍ ZA ŽENSKÁ PRÁVA MÁ DVĚ FÁZE

OD 2. POLOVINY 19. STOLETÍ BOJ ZA FORMÁLNÍ ZÁKONNÉ ZROVNOPRÁVNĚNÍ

OD 2. POLOVINY 20. STOLETÍ BOJ ZA SOCIÁLNÍ ZROVNOPRÁVNĚNÍ

II. ZÁKLADNÍ TEZE

HLÁSANÁ ROVNOST LIDÍ/OBČANŮ MÁ ZNAMENAT I ROVNOST MUŽŮ A ŽEN

ZÁKONNÉ ZNEVÝHODNĚNÍ ŽEN JE NEPŘIJATELNÉ

NEROVNOST ALE NEVYPLÝVÁ JEN Z TEXTU ZÁKONA, ALE I ZE SPOLEČENSKÝCH ZVYKLOSTÍ

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

ODSTRANĚNÍ NEROVNOSTI PŘED ZÁKONEM (VOLEBNÍ PRÁVO, PŘÍSTUP KE VZDĚLÁNÍ A PRÁCI)

ŠIROKÁ ŠKÁLA POSTOJŮ K ŘEŠENÍ SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI

LIBERÁLNÍ – ODSTRANĚNÍ VIDITELNÝCH NEROVNOSTÍ, ZBYTEK JE ZÁLEŽITOST JEDINCŮ

LEVICOVÝ – STÁT PŘEVEZME ČÁST ÚKOLŮ ŽEN (PÉČE O DĚTI), ZROVNOPRÁVNŮJÍCÍ KVÓTY

RADIKÁLNÍ – RODINA JE ZÁKLADNÍ UTLAČOVATELSKOU INSTITUCÍ

POSTFEMINISMUS – ZDŮRAZŇOVÁNÍ ŽENSKÝCH PŘEDNOSTÍ EMANCIPOVANÝMI ŽENAMI

ENVIRONMENTALISMUS

I. DŮVODY VZNIKU

VZNIKÁ V 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ

POLITICKÁ REFLEXE PROBLÉMŮ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

II. ZÁKLADNÍ TEZE

MÍRA MOCI ČLOVĚKA NAD PŘÍRODOU JE KONTRAPRODUKTIVNÍ

RŮZNÉ VERZE POSTOJŮ SE LIŠÍ OD SAMOTNÉHO ZÁKLADU A CÍLŮ

UMÍRNĚNÝ – BEZ ZACHOVÁNÍ PŘÍRODY ČLOVĚK NEPŘEŽIJE

RADIKÁLNÍ – PŘÍRODA NEPATŘÍ ČLOVĚKU, NEMÁ PRÁVO O NÍ ROZHODOVAT PRO SVÉ CÍLE

ENVIRONMENTALISMUS

III. ZÁKLADNÍ PROSTŘEDKY

ZVOLENÉ PROSTŘEDKY SE LIŠÍ PODLE POZICE NA ŠKÁLE MEZI UMÍRNĚNÝM A RADIKÁLNÍM PÓLEM
UMÍRNĚNÝ

TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

REFORMY V RÁMCI LIBERÁLNÍ DEMOKRACIE, EKONOMICKÁ MOTIVACE

RADIKÁLNÍ

POTŘEBA ROZBITÍ VELKÝCH STRUKTUR A STÁVAJÍCÍHO MODELU STÁTU

ANARCHOENVIRONMENTALISMUS A ANTIGLOBALIZAČNÍ Hnutí

IV. DALŠÍ PROBLÉMY

„JAK VELKÉ RIZIKO PŘEDSTAVUJE NIMBY A NIMTO EFEKT?“